

Raport privind
activitatea
AIPA
pentru anul
2019

APROBAT:

Vadim CURMEI
Director

15 ianuarie 2020

Conținut

Conținut.....	1
I REZUMAT ADMINISTRATIV	2
II ANALIZA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE ÎN IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR HOTĂRÎRII GUVERNULUI NR.455/2017 (SUBVENȚII POST-INVEȘTIȚIONALE).....	3
III. ANALIZA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE ÎN IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR HOTĂRÎRII GUVERNULUI NR.507/2018 (SUBVENȚII ÎN AVANS).....	6
VI REZULTATELE MONITORIZĂRII BENEFICIARILOR DE SUBVENȚII.....	8
V. ACȚIUNI ÎNTREPRINSE ÎN SCOPUL DEZVOLTĂRII INSTITUȚIONALE ȘI A SOLUȚIONĂRII PROBLEMELOR IDENTIFICATE ÎN IMPLEMENTĂRII FNDAMR.....	12
VI. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMELOR DE SPRIJIN FINANCIAR DIN PARTEA DONATORILOR EXTERNI.....	14
VII. MENȚINEREA ȘI ÎMBUNĂȚĂȚIREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ISO 9001:2015	16
VIII. MENȚINEREA ȘI IMPLEMENTAREA STANDARTULUI ISO 37001:2016 ANTI-MITĂ	16
IX. DEZVOLTAREA PLATFORMEI DE SERVICII ELECTRONICE	17
X. PROMOVAREA POLITICII DE SUBVENȚIONARE	18
XI. COOPERARE INTERISTITUȚIONALĂ.....	20
XII ASPECTE JURIDICE	21
XIII ACTIVITATEA AUDITULUI INTERN	22

I REZUMAT ADMINISTRATIV

Prezentul Raport acoperă perioada de implementare 1 ianuarie – 31 decembrie 2019.

În temeiul art. 15 alin. (3) din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, al art. 14 alin. (7) și art. 32 alin. (2) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, al Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și al art. XXXIV alin. (4) din Legea nr. 140/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, instituția publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” a fost reorganizată, prin transformare, în autoritate administrativă Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare - AIPA).

AIPA se subordonează Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului fiind succesorul de drepturi și obligații al Instituției publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”.

Astfel, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 20/2019, AIPA este o autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, responsabilă de gestionarea eficientă a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, inclusiv a surselor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare. Agenția are statut de persoană juridică de drept public, dispune de denumire proprie, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriile, de drept de gestiune a bunurilor transmise de Minister, precum și de alte atribute specifice autorităților publice, stabilite în legislație. Sediul Agenției este în municipiul Chișinău. Agenția are subdiviziuni teritoriale cu statut de secții sau servicii, fără personalitate juridică.

Agenția are misiunea de a susține financiar producătorii agricoli și comunitățile locale în vederea dezvoltării sectorului agroindustrial și mediului rural. Realizarea Misiunii se axează pe următoarele domenii de activitate:

- 1) stimularea investițiilor în exploatațiile agricole;
- 2) stimularea investițiilor în prelucrarea și comercializarea produselor agricole;
- 3) stimularea investițiilor în infrastructura fizică și în cea a serviciilor din mediul rural;
- 4) acordarea plăților directe.

În activitatea sa AIPA se bazează pe respectarea următoarelor principii:

- previzibilitatea și stabilitatea reglementărilor juridice;
- transparența decizională;
- tratamentul egal;

- ✚ eficiența bazată pe argumente economico-financiare;
- ✚ continuitatea proceselor de susținere a producătorilor agricoli;
- ✚ asumarea responsabilităților de către beneficiarii de subvenții;
- ✚ rezonabilitatea costurilor.

Structura organizatorică a AIPA include două nivele: aparatul central și secțiile/serviciile teritoriale. Aparatul central este format din director, doi directori adjuncți, 5 direcții, 1 secție și 7 servicii. Structura teritorială este reprezentată de 4 secții și 6 servicii teritoriale.

În temeiul Legii nr. 276/2016, AIPA este responsabilă de gestionarea corectă și transparentă a Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (în continuare - FNDAMR). FNDAMR are la bază prevederile Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, a Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural și a Hotărârii Guvernului nr.507/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

II ANALIZA PROGRELOR ÎNREGISTRATE ÎN IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR HOTĂRÎRII GUVERNULUI NR.455/2017 (SUBVENȚII POST-INVESTIȚIONALE)

Mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (în continuare - FNDAMR) se aprobă anul în temeiul legii bugetului de stat. Totodată, se constată că în anul 2019 FNDAMR a constituit 950 mil. lei în creștere cu 5,6% față de mijloacele financiare alocate în anul 2018 (900 mil. lei).

Sursele fondului sunt repartizate pe următoarele subcategorii:

- contribuția statului în **Fondul Național al Viei și Vinului – 25,8 mil.lei**, în conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303/2018, art. 2 lit. g.
- **plată a restanțelor față de producătorii agricoli din 2018 – cca 342,0 mil. lei**, în conformitate cu Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, art. 33 alin. (5);
- **subvenționarea post-investițională – cca 537,2 mil. lei**, conform HG nr.455/2017 - Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor FNDAMR;
- **subvenții în avans pentru tineri și femei fermier pentru dezvoltarea proiectelor start-up – 45,0 mil. lei**, art. 23 alin. (3) a Legii nr. 276/2016 dar și a

HG nr.507/2018 - Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din FNDAMR.

Din valoarea FNDAMR **pentru anul 2019, au fost alocate restanțele** față de producătorii agricoli ce au efectuat investiții în anul 2018, în număr de 2841 cereri de solicitare a subvenției ceea ce constituie 342,6 mil. lei cu 54,3 % mai mult față de angajamentele asumate față de producătorii agricoli la începutul anului 2018.

În anul curent AIPA a atins un nou record de recepționare a cererilor de solicitare a subvențiilor post-investiționale. Astfel, în anul 2019, AIPA a recepționat 7505 cereri de solicitare a sprijinului financiar pentru 4476 producători agricoli unici, în valoare de peste 1183,0 mil. lei, cu 10,6% mai mult decât valoarea subvențiilor solicitate de producătorii agricoli în anul precedent. Investițiile efectuate, au generat crearea a peste 3000 locuri noi de muncă.

Conform clasificăției producătorilor agricoli după categoria producătorilor agricoli mici, mijlocii și mari, conform datelor preliminare, au solicitat subvenție 2929 producători agricoli mici, ceea ce constituie 65,4%, 1205 producători agricoli mijlocii (26,9%) și 342 producători agricoli mari (7,6%). De menționat, că numărul producătorilor agricoli mici solicitanți de subvenții este în creștere, în anul 2019 față de anul precedent cu 2,2%.

Totodată, din totalul solicitanților unici de subvenții, 83% (3647) afaceri sunt administrate de bărbați și doar 17% (829) afaceri sunt administrate de femei fermier.

Cea mai mare pondere a solicitărilor de subvenții din anul 2019, sunt direcționate către:

- subvenționarea investițiilor în *dezvoltarea infrastructurii post-recoltare și procesare*. În perioada de raport, au fost recepționate 626 cereri de solicitare a sprijinului financiar în suma subvenției solicitate de 399,3 mil. lei ceea ce constituie 33,8% din valoarea subvențiilor solicitate.

- stimularea investițiilor în *înființarea, modernizarea plantațiilor multianuale și defrișarea celor neproductive*. În acest sens, AIPA a recepționat 1408 cereri de solicitare a sprijinului financiar cu suma subvenției solicitate de 225,0 mil. lei sau 19,1% din valoarea totală a subvențiilor solicitate.

- subvenționarea *tehnicii și utilajului agricol inclusiv mini-till și no-till*. În perioada de raport au fost depuse 2246 cereri de solicitare a sprijinului financiar în suma subvenției solicitate de 245,8 mil. lei ceea ce constituie 20,8% din valoarea subvențiilor solicitate.

- în dezvoltarea *sectorului zootehnic*, au fost recepționat 314 cereri de solicitare a sprijinului financiar dintre care 251 cereri pentru stimularea investițiilor în renovarea fermelor zootehnice (suma subvenției solicitate – 84,0 mil. lei) și 63 cereri pentru procurarea animalelor de prăsilă în sumă de 20,7 mil. lei.

- stimularea *creditării producătorilor agricoli*, au fost recepționate 2263 cereri de solicitare a sprijinului financiar în suma subvenției solicitate de 112,4 mil. lei ceea ce constituie, 10% din valoarea subvențiilor solicitate.

Astfel, din totalul dosarelor recepționate în anul 2019, **au fost autorizate spre plată 3007 cereri** de solicitare a sprijinului financiar în sumă de **561,2 mil. lei** ceea ce constituie cca 50% din totalul dosarelor depuse de producătorii agricoli. Totodată, din totalul dosarelor depuse de fermieri, cca 2,3% constituie dosarele respinse de AIPA sau retrase de producătorii agricoli din motivul necorespunderii criteriilor de eligibilitate.

Conform estimărilor preliminate, din sursele FNDAMR pentru anul 2020, prioritar, în temeiul Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, urmează a fi achitate 4498 cereri de solicitare a sprijinului financiar, depuse de producătorii agricoli în anul de subvenționare 2019, ca urmare a epuizării surselor financiare din fond, în sumă de cca 570,0 mil. lei.

În urma evaluării preliminare a dosarelor de subvenționare s-a constatat că din sursele financiare ale Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural au fost stimulate:

- construcția și reconstrucția a 214 ha destinate creșterii fructelor și legumelor pe teren protejat;
- înființarea a 3581 ha de plantații multianuale dintre care 2818 ha - plantații pomicole, 581 ha – plantații viticole, 63 ha – arbuști fructiferi și 119 ha culturi aromatice;
- extinderea cu 95 ha a plantațiilor protejate cu sisteme moderne de protecție antigrindină-antiplaoie;
- modernizarea a 421 ha de plantații viticole prin instalarea sistemelor de suport;
- înzestrarea producătorilor agricoli cu 3159 unități de tehnică și utilaj agricol modern și performant;
- renovarea și modernizarea a 252 ferme zootehnice;
- modernizarea infrastructurii post-recoltare cu 527 unități de utilaje;
- extinderea cu 3352 ha a terenurilor agricole cu sisteme de irigare;
- dezvoltarea a 115 exploatații agricole cu infrastructură aferentă acesteia;
- rambursarea ratei dobânzii pentru 2867 mil. lei – credite accesate de producătorii agricoli, etc.

III. ANALIZA PROGRELOR ÎNREGISTRATE ÎN IMPLEMENTAREA PREVEDERILOR HOTĂRÎRII GUVERNULUI NR.507/2018 (SUBVENȚII ÎN AVANS)

În contextul implementării Hotărârii Guvernului nr.507/2018 pentru aprobarea **Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural**, anual, din valoarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, 5% sau 45 mil. lei sunt direcționate pentru acordarea **subvențiilor în avans**. Beneficiari ai subvențiilor în avans sunt tinerii și femeile fermier ce se lansează pentru prima dată în proiecte start-up. Astfel, în **anul 2019** au fost lansate trei apeluri de recepționare a cererilor de solicitare a subvenției în avans fiind înregistrate următoarele rezultate:

În cadrul apelului III, **21 producători agricoli debutanți** s-au inițiat în afaceri, cu planificarea investițiilor în sectorul agricol de peste **18,0 mil. lei** ce vor genera crearea a peste **70 locuri noi de muncă**.

Aportul statului pentru dezvoltarea a 21 de proiecte start-up urmează a fi de peste **12,0 mil. lei**, surse disponibile în Fondul Național al Dezvoltarea Agriculturii și Mediului Rural.

Și în acest apel femeile fermieri au depus mai multe dosare, astfel că ponderea **femeilor** din totalul dosarelor depuse constituie **62% (13 dosare)** și **38% (8 dosare)** din afaceri urmează a fi administrate de **tineri fermieri**.

Urmare a examinării cererilor recepționate s-a constatat că:

- 43% dintre acestea (9 dosare) sunt depuse pentru *înfiișarea plantațiilor multianuale*;

- 29% pentru *utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice*, ce înseamnă că cu suportul statului prin subvenții în avans vor fi dezvoltate **6 afaceri noi** în domeniul zootehnic (4 vizează sectorul apicol);

- 14% (3 dosare) vizează investiții în construcția serelor;

- 14% din dosarele depuse (3 dosare) constituie investiții în *dezvoltarea infrastructurii post-recoltare și procesare*.

De menționat că din 21 dosare recepționate, **13 dosare în sumă de 7 mil. lei** au fost selectate de către Comisia de evaluare și selecție spre plată. Conform prevederilor legale, solicitanții de subvenții urmează să prezinte 35% din cofinanțarea proprie și să semneze contract de acordare a sprijinului financiar.

În cadrul apelului IV, **14 producători agricoli debutanți** s-au inițiat în afaceri, cu planificarea investițiilor în sectorul agricol de cca **13,0 mil. lei** ce vor genera crearea a peste **50 locuri noi de muncă**.

Aportul statului pentru dezvoltarea a 14 de proiecte start-up urmează a fi de peste **8,0 mil. lei**, surse disponibile în Fondul Național al Dezvoltarea Agriculturii și Mediului Rural.

Urmare a examinării preliminare a cererilor recepționate s-a constatat că:

- 35,7% dintre acestea (5 dosare) sunt depuse pentru *producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere, solarii, tuneluri)*;
- 28,6% pentru *utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice*, ce înseamnă că cu suportul statului prin subvenții în avans vor fi dezvoltate 4 afaceri noi în domeniul zootehnic (3 vizează sectorul apicol);
- 21,4% (4 dosare) vizează investiții în *înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicol*;
- 14,3% din dosarele depuse (2 dosare) constituie investiții în *dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare*.

De menționat că din 14 dosare recepționate, **10 dosare în sumă de 6,3 mil. lei** au fost selectate de către Comisia de evaluare și selecție spre plată. Conform prevederilor legale, solicitanții de subvenții urmează să prezinte 35% din cofinanțarea proprie și să semneze contract de acordare a sprijinului financiar.

În cadrul apelului V, **27 producători agricoli debutanți** s-au inițiat în afaceri, cu planificarea investițiilor în sectorul agricol de peste **24,4 mil. lei** ce vor genera crearea a peste **70 locuri noi de muncă**.

Aportul statului pentru dezvoltarea a 27 de proiecte start-up urmează a fi de peste **12,0 mil. lei**, surse disponibile în Fondul Național al Dezvoltarea Agriculturii și Mediului Rural.

Și în acest apel femeile fermieri au depus mai multe dosare, astfel că ponderea **femeilor** din totalul dosarelor depuse constituie **59,3% (16 dosare)** și **40,7% (11 dosare)** din afaceri urmează a fi administrate de **tineri fermieri**.

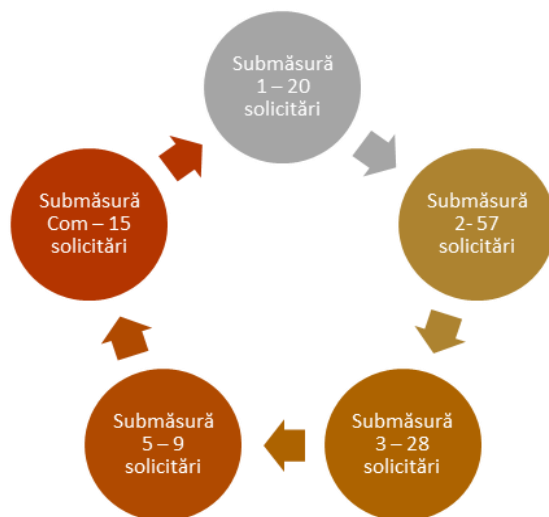
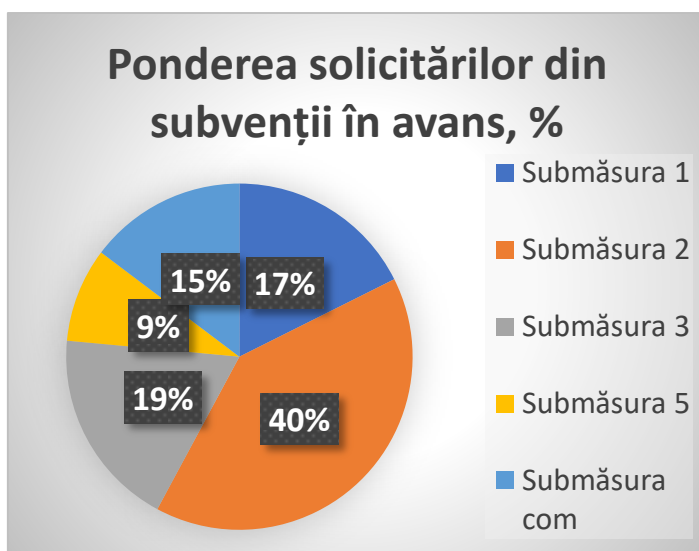
Urmare a examinării cererilor recepționate s-a constatat că:

- 59,3% dintre acestea (16 dosare) sunt depuse pentru *înființarea plantațiilor multianuale*;
- 33,3% pentru *utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice*, ce înseamnă că cu suportul statului prin subvenții în avans vor fi dezvoltate **9** afaceri noi în domeniul zootehnic (8 vizează sectorul apicol);
- 7,4% (2 dosare) vizează investiții în construcția serelor.

De menționat că, cele 27 dosare depuse de solicitanții de subvenții în avans, urmează a fi examinate de oficiul central al AIPA și remise Comisiei de evaluare și selecție pentru evaluarea planurilor de afaceri conform criteriilor stabilite în Hotărârea Guvernului nr.507/2018.

De la lansarea noii scheme de plată „subvenții în avans” au fost înregistrate următoarele rezultate:

- depuse - 129 dosare de solicitare a subvenției în avans în sumă de peste 70 mil. lei;
- evaluate pozitiv - 74 dosare în sumă de 40,2 mil. lei;
- achitate I tranșă - 59 dosare în sumă de 23,4 mil. lei;
- finalizate - 16 proiecte investiționale (12 – înființarea plantațiilor multianuale; 2 - domeniul apicol și 1- producerea legumelor pe teren protejat);
- - peste 60% din afaceri sunt administrate de femei – fermier.
- - investiții, declarare de producătorii agricoli a fi realizate în sumă de cca 110 mil. lei;
- - crearea a peste 250 locuri noi de muncă, etc.

Totodată, alți 15 fermieri sunt proces de perfectare a actelor pentru obținerea a I tranșă a subvenției în avans.

VI REZULTATELE MONITORIZĂRII BENEFICIARILOR DE SUBVENȚII

Monitorizarea investițiilor subvenționate, pentru o perioadă de până la 5 ani, vine din necesitatea respectării criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinire a tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile declarației pe propria răspundere a solicitantului de subvenții. Procedura de monitorizare se efectuează cu scopul colectării informațiilor care să confirme respectarea de către beneficiar a următoarelor obligații:

- ✓ de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării;
- ✓ de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp

specificate.

În contextul implementării acestei acțiuni a fost elaborat și aprobat graficul inspecțiilor planificate pentru anul 2019, cu indicarea măsurilor de sprijin care urmează a fi monitorizate pe fiecare lună a anului separat. Pentru anul 2019, anul de referință care este dar și urmează a fi monitorizat este anul 2016/2017/2018.

În acest sens, în perioada de raport au fost demarate 10 misiuni de verificare post-investițională prin evaluarea dosarelor de subvenționare. Astfel au efectuat verificări postinspecții administrative a 4431 dosare, dintre care 273 dosare verificate la fața locului, depistându-se, 57 dosare cu iregularități.

Astfel, monitorizarea dosarelor de subvenționare au avut loc după cum urmează:

submăsura 1.4 Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice – au fost verificate administrativ 86 de dosare, dintre care la fața locului 19 dosare verificate. Din 19 dosare de subvenționare verificate la fața locului, la 6 dosare de subvenționare au fost identificate încălcări, astfel s-au întocmit procese verbale de constatare a iregularităților.

submăsura 1.5 Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora – dosare verificate administrativ și la fața locului, în număr de 36 de dosare, însumând 36 beneficiari de subvenții. Din numărul total de dosare verificate, la 19 dosare de subvenționare s-au depistat încălcări. Astfel, s-au întocmit 19 procese verbale de constatare a iregularităților.

submăsura 1.2 D, defrișarea plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole – au fost verificate administrativ 438 de dosare, dintre care la fața locului 43 dosare verificate. Din numărul total de dosare verificate, la 7 dosare de subvenționare s-au depistat încălcări. Astfel, s-au întocmit 7 procese verbale de constatare a iregularităților.

măsura 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale - au fost verificate administrativ 80 de dosare, dintre care la fața locului o verificare. Pentru dosarele respective nu au fost identificate careva iregularități.

submăsura 1.1 Subvenționarea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii și tuneluri) – au fost verificate din oficiu 60 dosare, dintre care la fața locului 8 dosar pentru 2 dosare au fost constatate iregularități.

submăsura 1.2 P, V, A – au fost verificate administrativ 594 de dosare, dintre care la fața locului 41 dosare verificate. Din totalul de dosare de subvenționare verificate la fața locului, la 6 dosare de subvenționare au fost identificate încălcări, astfel s-au întocmit procese verbale de constatare a iregularităților.

submăsura 2.2 Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de

irigare – au fost verificate administrativ 177 de dosare, dintre care la fața locului 21 dosare verificate. Din totalul de dosare de subvenționare verificate la fața locului, la 1 dosar de subvenționare au fost identificate încălcări, astfel s-a întocmit un proces - verbal de constatare a iregularităților.

submăsura 1.3 Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol, convențional – au fost verificate administrativ 2451 de dosare, dintre care la fața locului 32 dosare verificate. Din totalul de dosare de subvenționare verificate la fața locului, la 13 dosare de subvenționare au fost identificate încălcări, astfel s-au întocmit procese verbale de constatare a iregularităților.

submăsura 1.4 Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-Till și Mini-Till – au fost verificate administrativ 218 de dosare, dintre care la fața locului 0 dosare verificate., ne fiind constatate careva abateri.

submăsura 1.6 Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare – au fost verificate administrativ 233 de dosare, dintre care la fața locului 14 dosare verificate. Din totalul de dosare de subvenționare verificate la fața locului, la 1 dosar de subvenționare au fost identificate încălcări, astfel s-au întocmit procese verbale de constatare a iregularităților.

Pentru misiunile desfășurate în anul 2019, urmează ca Direcția Juridică din cadrul Agenției să analizeze iregularităților constatate, gradul de încălcare ale acestora precum și să stabilească procedura de recuperare a mijloacelor financiare alocate în formă de subvenții, conform procedurii noi descrisă în Codul administrativ.

În urma activității de monitorizare postinspecție, rezultatele ne demonstrează că domeniul cu cele mai frecvente iregularități vizează menținerea animalelor de prăsilă subvenționate, cauzele fiind pieirea și sacrificarea înainte de termen a animalelor.

Totodată, au fost identificate și alte iregularități după cum urmează:

- ✓ înstrăinarea bunurilor supuse subvenționării;
- ✓ înstrăinarea terenului pe care a fost înființată plantația multianuală;
- ✓ defrișarea plantației multianuale care a fost supusă subvenționării;
- ✓ lipsa animalelor în fermă: sacrificarea, inclusiv admiterea pieririi efectivului de animale;
- ✓ intrarea în proces de insolabilitate a entităților economice etc.

De asemenea, Serviciul antifraudă în cadrul AIPA, are ca obiectiv primar monitorizarea continuă a riscurilor de fraudă, a înregistrat și efectuat, în perioada de raportare 78 misiuni de evaluare a riscurilor de fraudă la dosare de subvenționare, din care 71 dosare examinate în teren.

Dosarele examinate cuprind: submăsura 1.2 „Stimularea investițiilor pentru

înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole”; 1.3. „Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional”; 1.6.4 „Prelucrarea primară, ambalarea, refrigerarea, congelarea și păstrarea cărnii, procesarea, ambalarea și păstrarea laptelui, precum și analiza mierii de albine”; 1.5 „Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora”; 2.4. „Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-till și Mini-till”, măsura 4. „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale”; măsura 5. „Servicii de consultanță și formare” și la start-up submăsura 3. „Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice”.

Din numărul total de dosare examinate au fost constatate iregularități la 19 de dosare, inclusiv, 3 dosare au fost transmise Procuraturii Generale în vederea examinează acțiunilor solicitanților și a actelor întocmite, 11 dosare declarate neeligibile, 3 dosare remise Direcției Juridice spre recuperare a subvenției și la 2 dosare s-a redus plata subvenției.

Potrivit datelor preliminare, în rezultatul acțiunilor întreprinse nu a fost admisă delapidarea fondului de subvenționare cu o sumă de peste 4 mil. lei.

Nereguli/disfuncționalități întâmpinate în cadrul acțiunilor de verificare:

- solicitarea subvenției în lipsa achitării integrate a tehnicii agricole;
- ordin de plată falsificat întru demonstrarea achitării integrate a liniei de curent electric;
- prezentarea dosarului cu acte ce nu corespund cu perioada de instruire;
- facturile fiscale eliberate fără dată, fără semnătura beneficiarului de servicii, cu radieri;
- solicitarea subvenției după data de 31 octombrie al anului de subvenționare, investiția fiind efectuată înafara anului de subvenționare.

În cazul examinării dosarelor pentru start-up (subvenții în avans) au fost identificate următoarele discrepanțe:

- 1) solicitantul de subvenții a realizat investiția înainte de timp;
- 2) solicitantul nu a asigurat achiziționeze utilaje și echipamente în condiții de piață, respectiv să întocmească un dosar de achiziție care să cuprindă: minimum 3 cereri de ofertă și dovada transmiterii acestora, ofertele primite, un proces-verbal semnat de reprezentantul legal al întreprinderii prin care să fie justificată alegerea ofertei câștigătoare, contractul/contractele cu furnizorul/furnizorii și, după caz, documentul din care să rezulte autorizarea activității de producție/servicii/comerț a furnizorului.

V. ACȚIUNI ÎNTREPRINSE ÎN SCOPUL DEZVOLTĂRII INSTITUȚIONALE ȘI A SOLUȚIONĂRII PROBLEMELOR IDENTIFICATE ÎN IMPLEMENTĂRII FNDAMR

AIPA a prezentat în adresa MADRM (prin scrisoarea nr. 107 din 18 februarie 2019, nr. 283 din 03 aprilie 2019) *propuneri și completări la Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017*. De menționat că, propunerile înaintate au fost de ordin procedural și aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 249/2019.

De asemenea, în adresa MADRM au fost înaintate propuneri de modificare și completare a *Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli* (prin scrisoarea nr. 107 din 18 februarie curent și nr. 482 din 24 iunie 2019).

În perioada de raport, AIPA a participat la toate ședințele grupului de lucru cu privire la elaborarea Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din FNDAMR. Ca rezultat, prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2019, regulamentul citat a fost aprobat. Regulamentul are drept scop susținerea tuturor celor implicați în realizarea proiectelor investiționale pentru dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii sociale în localitățile rurale, creșterea atractivității acestora, precum și crearea a noi locuri de muncă. Potențiali beneficiari ai subvențiilor în avans, fiind atât persoanele fizice cât juridice sau unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi (sate și comune, inclusiv orașe cu o populație de pînă la 10 000 de locuitori).

Începînd cu anul 2020 AIPA va implementa acest regulament pentru trei **măsuri noi** pe segmentul dezvoltării rurale din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Pentru fiecare dintre măsurile menționate, alocația financiară anuală din FNDAMR va constitui un quantum de pînă la 5%, ce reprezintă cca 50 milioane de lei și anume:

Măsură 1. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice publice rurale, prevede subvenționarea proiectelor investiționale orientate spre:

- construcția, reconstrucția și reabilitarea drumurilor și podurilor publice locale;

- reabilitarea și modernizarea rețelelor de apă, construcția și reabilitarea rețelelor de canalizare, a infrastructurii aferente, stațiilor de pompare.

Pentru această măsură, valoarea subvenției acordate va constitui 80% din valoarea investiției eligibile, dar care nu va depăși suma de 3 000 000 lei.

Măsură 2. Renovarea și dezvoltarea localității rurale, prevede subvenționarea proiectelor investiționale pentru:

- reabilitarea străzilor pietonale locale, instalarea iluminatului public;

- renovarea sau reabilitarea clădirilor publice, a zonelor pentru organizarea piețelor, târgurilor;
- crearea și dotarea centrelor de îngrijire pentru copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;
- crearea traseelor turistice, conservarea și restaurarea patrimoniului imobil istoric-cultural și de peisaj natural rural.

Pentru măsura 2, valoarea subvenției acordate la fel va constitui 80% din valoarea investiției eligibile, dar nu va depăși suma de 3 000 000 lei.

Măsură 3. Diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole, cuprinde următoarele tipuri de investiții:

- proiecte privind diversificarea economiei rurale, prin înființarea și renovarea atelierelor de întreținere a tehnicii și echipamentelor, ateliere de cizmărie;
- proiecte privind înființarea centrelor de instruire și formare pentru însușirea profesiilor;
- proiecte privind înființarea taberelor de odihnă pentru copii;
- proiecte privind construcția/modernizarea/dotarea sălilor de cinema, posturilor locale de televiziune și radio;
- proiecte privind construcția/reconstrucția și utilizarea punctelor de comercializare directă doar a produselor alimentare și nealimentare de fabricare proprie/locală;
- proiecte privind păstrarea, dezvoltarea și diversificarea activităților de artizanat și meșteșuguri tradiționale;
- proiecte privind dezvoltarea și promovarea serviciilor și activităților de turism rural.

Pentru măsura 3, valoarea subvenției acordate va constitui 50% din valoarea investiției eligibile, dar nu va depăși suma de 1 000 000 lei.

În acest sens, AIPA a asistat MADRM, în procesul de elaborare a tuturor documentelor model pe care începând cu anul 2020 să poată fi demarat noul program.

În perioada de referință, în vederea dezvoltării și menținerii sistemelor de management implementate de AIPA au fost modificate/ajustate un șir de documente și anume:

- Programul de Dezvoltare Strategică al AIPA pentru perioada anilor 2019-2021;
- Manualul de proceduri privind contabilizarea și executarea subvențiilor;
- Manualul de proceduri „Achiziții publice”;
- Strategia de dezvoltare a tehnologiilor informaționale 2018-2021;
- Strategia antifraudă a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură pentru anii 2019-2021;
- Politica de securitate a informației și protecția datelor cu caracter personal;

- Politica de prevenire și combatere a cazurilor de fraudă în cadrul AIPA;
- Manuale de proceduri ce descriu procedura de subvenționare post-investiționale;
- Manuale de proceduri ce descriu procedura de subvenționare în avans a proiectelor start-up;
- Manual de proceduri „Comunicarea rezultatelor, implementarea recomandărilor de audit intern”;
- Manual de proceduri „Procedura privind colaborarea externă, comunicarea și designul corporativ”;
- Manual de proceduri Sistemul Informatic „Evidența solicitanților și beneficiarilor de subvenții”
- Manualul de proceduri privind identificarea și analiza riscurilor de fraudă și nereguli;
- Manualul privind identificarea riscurilor și managementul cazurilor de risc;
- Manualul privind definirea funcțiilor sensibile din cadrul AIPA;
- Manualul privind implementarea Politicii anti-mită;
- Manualul Sistemului de management anti-mită;
- Manualul de implementare a Sistemului managementului de calitate;
- Regulamentul cu privire la modul de stabilire a sporului pentru performanță;
- Regulamentul intern al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, în redacție nouă.

VI. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMELOR DE SPRIJIN FINANCIAR DIN PARTEA DONATORILOR EXTERNI

În cadrul **Proiectului Agricultură Competitivă (MAC-P)** finanțat de Banca Mondială, în ceea ce vizează implementarea *Programului de accesare a granturilor investiționale*, Linia I, „**Acces la piețele de desfacere**”, în anul de raport, în cadrul AIPA au fost depuse 5 dosare de solicitare a surselor financiare în sumă de 1,7 mil. dolari SUA, dintre care au fost finanțate 4 dosare ce au fost recepționate în anul 2019 și un dosare recepționat și examinat în anul 2018. Suma totală, debursată în anul 2019 către grupurile de producători a constituit 1,7 mil. dolari SUA. De menționat că în perioada de raport un grup de producători și-a retras cererea de solicitare a grantului, în sumă de 350 mii dolari SUA, din motivul necorespunderii criteriilor de eligibilitate.

Totodată, conform Regulamentului privind procedura de recunoaștere a grupurilor de producători, aprobat prin Ordinul MAIA nr. 81 din 12 mai 2017, grupurile de producători recunoscute de către autoritatea competentă, urmează să

prezintă Agenției raport anual privind implementarea planului de recunoaștere, nu mai târziu de 15 noiembrie a anului în curs, și va cuprinde perioada 01 noiembrie 2018 și 31 octombrie 2019. Astfel că, în termenii stabiliți, în adresa Agenției au parvenit 20 rapoarte privind implementarea planului de recunoaștere. După solicitarea repetată a Agenției alte 12 grupuri de producători au prezentat rapoartele privind implementarea planurilor de recunoaștere cu încălcarea termenului stabilit.

În baza datelor prezentate, a fost elaborat un raport totalizator privind rezultatele obținute pe parcursul perioadei de rapoarte în urma comercializării recoltei de către membrii grupului precum și indicatorii cantitativi și financiari ai Grupurilor de producători. Astfel au fost stabilite abateri în cadrul funcționării grupurilor de producători și anume la realizarea indicatorilor cantitativi a recoltelor și volumelor comercializate de membrii grupurilor de producători stabilite prin Legea 312/2013. S-a stabilit că, din totalul celor 38 grupuri de producători recunoscute de Minister în sensul Legii 312/2013, 16 grupuri de producători nu întrunesc condițiile cantitative de comercializare a producției agricole.

În perioada de raport, conducerea AIPA a avut o întrevedere cu reprezentanții Delegației Uniunii Europene. În cadrul întrunirii s-a fost discutat despre rezultatele implementării Programului ENPARD dar și despre succesul cu care s-a finalizat proiectul Twinning. AIPA a fost prima instituție din Republica Moldova care a implementa cu succes în proiect Twinning.

Totodată s-a discutat despre necesitatea includerii reprezentanților AIPA în grupul de negociatori ce vor analiza posibilitatea de extindere al programului de finanțare s-au scriere a unui nou program de țară.

De comun cu experții externi s-a elaborat **fișa de proiect preliminară privind cel de-al doilea Proiect Twinning** ce va viza dezvoltarea instituțională în gestionarea schemelor de dezvoltare rurală precum și plățile directe.

Au fost elaborate și **acceptate spre finanțare două proiecte TAIEX** cu tema:

- colectarea și prelucrarea datelor în sistemul electronic a prețurilor de referință în cadrul statelor cu statut de membru al UE;
- stabilirea și îmbunătățirea activităților de control intern în vederea prevenirii și detectării cazurilor de fraudare.

Primul proiect TAIEX a fost realizat în perioada 2-7 iunie, 2019 efectuându-se o vizită de studiu la NPA, Lituania.

În perioada 23 – 24 septembrie curent, pentru angajații AIPA a fost organizat un atelier de instruire, în cadrul celui de-al doilea proiect TAIEX, cu tematica - „Stabilirea și îmbunătățirea activităților de control intern: prevenirea și depistarea condițiilor create artificial în dezvoltarea rurală”, prezentat de experți din Lituania și Bulgaria.

VII. MENȚINEREA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ISO 9001:2015

Pe parcursul anului 2019, au fost operate modificări și îmbunătățiri a tuturor documentelor relevante standardului ISO 9001:2015 – Sisteme de management al calității, ca rezultat al procesului de reorganizare a Agenției din instituție publică în autoritate administrativă.

Totodată, în perioada 20 – 22 noiembrie 2019, în cadrul AIPA, s-a efectuat o misiune de evaluare privind implementarea Standardului ISO 9001:2015 „Sistemul de management al calității de către Societatea Română pentru Asigurarea Calității (SRAC). Ca rezultat, misiunea s-a desfășurat cu succes fără a fi identificate neconformități.

AIPA a demonstrat abilitatea de a furniza consecvent servicii de calitate către client dar și a gestiona eficient resursele financiare alocate prin intermediul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural dar și partenerilor externi.

Întru menținerea și îmbunătățirea sistemului de management al calității (ISO 9001:2015) a fost elaborat și aprobat:

- Planul de acțiuni pentru anul 2019 privind implementarea Programul de asigurare a calității al AIPA;
- Registrul riscurilor și oportunităților;
- Analiza cerințelor părților interesare pentru anul 2019;
- Analiza de management pentru anul precedent.

VIII. MENȚINEREA ȘI IMPLEMENTAREA STANDARTULUI ISO 37001:2016 ANTI-MITĂ

În perioada 25-27 februarie 2019, AIPA a parcurs misiune externă de audit privind implementarea Standardului internațional *ISO 37001:2016 – Sisteme de management anti-mită*. Ca rezultat s-a constatat că AIPA implementează cu succes prevederile standardului și a fost **certificată**. AIPA este a doua entitate din Republica Moldova care deține astfel de certificat. În acest sens, în cadrul AIPA au se implementează:

- Codul de etică și conduită al angajaților ,AIPA;
- Manualul privind definirea funcțiilor sensibile în cadrul AIPA;
- Registrul cadourilor;
- Registrul influențelor necorespunzătoare;
- Registrul privind declararea conflictelor de interese;
- Manualul privind implementarea Politicii anti-mită;

- Manualul Sistemului de management anti-mită;
- Regulamentul privind avertizorii de integritate;
- Analiza GAP;
- Declarația de politică anti-mită;
- Domeniul de aplicare a Sistemului de management anti-mită.

<http://aipa.gov.md/sites/default/files/REgulament/certificare%20martie-1.pdf>

IX. DEZVOLTAREA PLATFORMEI DE SERVICII ELECTRONICE

Conform prevederilor pct. 115¹ din Hotărârea Guvernului nr.455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, începând cu anul de subvenționare 2019, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură urmează să implementeze **platforma de depunere on-line** a dosarelor de solicitare a sprijinului financiar.

Odată cu implementarea acestei platforme, producătorii agricoli vor avea posibilitate să depună dosarul de solicitare a sprijinului financiar inclusiv on-line pentru submăsurile 1.3, 1.5, 1.7, 1.7A și 2.4.

Depunerea on-line reprezintă un prim pas de simplificare a procedurilor de lucru cu beneficiarii de subvenții, astfel încât producătorii agricoli să economisească timp și resurse pentru depunerea dosarului de subvenționare.

Facilitatoarea constă în simplificarea completării dosarului de subvenționare, dar și a depunerii acestuia, fără a mai fi necesară deplasarea la servicii/secții teritoriale ale Agenției.

Prin scrisoarea nr. 76 din 04 februarie curent, AIPA a înaintat un demers către Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea proiectelor din Domeniul Agricol (în continuare-UCIMPA) prin care s-a solicitat suportul unității în identificarea surselor financiare necesare pentru dezvoltarea platformei de depunere on-line a dosarelor de solicitare a sprijinului financiar dar și termenii de referință pentru elaborarea platformei.

Cu suportul UCIMPA a fost efectuată procedura de achiziție prin care a fost contactat operatorul economic ce elaborează acest modul. Termenul limită de punere în funcțiune a sistemului constituie 14 februarie curent.

Întru dezvoltarea platformei de servicii electronice AIPA a fost înregistrată oficial de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal ca **operator de date cu caracter personal**. Aceasta va permite asigurarea integrității dar și confidențialității datelor cu caracter personal, procesate de AIPA, atât în cadrul prelucrării manuale precum și a sistemelor informaționale.

A fost elaborat proiectul **Conceptului tehnic al Sistemului Informațional**

„**Evidența Solicitanților și Beneficiarilor de Subvenții**” care prevede realizarea unei baze de date coerente pentru asigurarea formării resursei informaționale cât și **Regulamentul de funcționare al Sistemului Informațional „Evidența Solicitanților și Beneficiarilor de Subvenții**”. De menționat că aceste acte au fost înaintate în adresa MADRM pentru a fi promovat ca proiect al Hotărâre al Guvernului (scrisoarea nr. 377 din 21 mai 2019).

Totodată, prin scrisoarea AIPA nr. 495 din 02 iulie 2019 a fost înaintat MADRM spre examinare și promovare proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea **Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Integrat Agricol**.

Prin scrisoarea nr. 75 din 4 februarie 2019, AIPA a înaintat un demers către Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea proiectelor din Domeniul Agricol prin care s-a solicitat suportul unității în identificarea surselor financiare necesare pentru dezvoltarea, testarea și darea în exploatare a **modulului/SI privind gestionarea subvențiilor în avans**. În acest sens a fost elaborat caietul de sarcini pentru modulul citat doar că nu a fost identificat finanțatorul care să contribuie la realizarea acestei acțiuni.

Conform obiectivelor stabilite în Planul de activitate al AIPA pentru anul 2019, a fost elaborată și lansată sub forma de testare, harta interactivă a beneficiarilor de subvenții. Harta este un instrument care facilitează transmiterea mesajului și îl face mai accesibil și pe înțelesul tuturor. Harta cuprinde seturi de date care sunt în acces liber și pot fi folosite de toți doritorii. Harta interactivă nu conține informații cu caracter personal, întrucât datele reprezentate grafic, cuprind doar denumirea localităților și informații despre sumele de subvenții solicitate/autorizate de AIPA. Varianta de testare a harții interactive poate fi vizualizată la linkul: <http://test.aipa.md/>

În perioada de raport a fost finalizată procedura de **digitalizare/scanare a dosarelor de subvenționare**. Astfel, dosarele depuse de producătorii agricoli în perioada anilor 2010-2013 (peste 700000 file) au fost scanate și sunt menținute în cadrul AIPA în formă electronică.

X. PROMOVAREA POLITICII DE SUBVENȚIONARE

Activitatea de **promovare a politicii de subvenționare** a fost desfășurată cu succes în perioada 22-25 ianuarie curent. În cadrul **campaniei de informare** au fost instruiți peste 1600 de producători agricoli și/sau potențiali beneficiari de subvenții. Campania de informare a fost desfășurată în toate raioanele țării aflate în raza Oficiilor Teritoriale ale AIPA, cu participarea agricultorilor, reprezentanților Direcțiilor raionale agricole, primăriilor, etc.

Totodată, în perioada de raport au fost elaborate 78 comunicate de presă

fiind plasate atât pe pagina oficială web a AIPA precum și pe pagina de socializare Facebook. Conform indicatorilor de activitate a paginii Facebook au fost obținute următoarele rezultate:

- vizualizări – 68%
- aprecieri ale paginii – 71%
- impactul postărilor – 71%
- interacțiunea postărilor – 86%
- următorii activi ai paginii -69%.

Totodată a fost actualizată Broșura cu privire la măsurile de sprijin aferente FNDAMR inclusiv tradusă în limba rusă, pliante pentru subvenții în avans precum și calendare „AIPA 2019”.

Cu suportul Programului ENPARD au fost elaborate **5 spoturi video** prin care au fost promovate politica statului în domeniul subvenționării și anume:

- un spot privind rezultatele subvenționării 2018;
- două spoturi desfășurate privind rezultatele în urma celor 2 apeluri aferente proiectului subvenții în avans;
  - două spoturi scurte privind rezultatele în urma celor 2 apeluri aferente proiectului subvenții în avans;
  - realizate materiale promo precum: mape, carnete, stilouri, stickere, genți p/u laptopuri, 12 suporturi p/u materiale informative, 2 X-bannere, 2 A-standuri.

Cu suportul producătorilor agricoli, prin intermediul secțiilor/serviciilor teritoriale ale AIPA, au fost realizate, plasate și distribuite 6 istorii de succes privind investițiile post investiționale (Ungheni; Cahul; Bălți, Chișinău, Edineț, UTA Găgăuzia). De asemenea, s-au elaborat 2 istorii de succes privind proiectele start-up prin prisma Proiectului Subvenții în Avans (plantație de alun și înființarea unei prisăci de albini).

De menționat că, deja al treilea an consecutiv AIPA organizează **Gala AIPA**, ce a avut ca scop recunoașterea performanțelor și entuziasmul profesioniștilor din diferite domenii aferente sectorului agricol. **19 trofee** fiind înmânate celor reprezentanți, care au remarcat realizări deosebite pe parcursul anului 2018 în diverse domenii ale agriculturii. Evenimentul a reunit peste **250** de invitați, printre care oficiali de rang înalt ai autorităților centrale, reprezentanți ai administrațiilor locale, asociații de profil, entități din domeniul agricol și din ramurile conexe acestuia, inclusiv invitați de peste hotarele țării.

A demarat procesul de pregătire a evenimentului dedicat aniversării a **10 ani de activitate AIPA**, în acest sens:

- s-a convenit cu FAO asupra realizării unui studiu privind impactul subvenționării;

- suntem în proces de identificare a co-organizatorilor;
- s-a finalizat descrierea conceptului evenimentului menționat.

Ținem să menționăm faptul că în afara acțiunilor stabilite conform planului de activitate 2019, AIPA a fost implicată și în alte activități sociale, precum organizarea a **trei acțiuni de caritate** în ajunul Sărbătorilor Pascale, precum și de 1 Iunie – Ziua Internațională a Copiilor și 1 septembrie-z ziua cunoștințelor, sărbătorile de iarnă în scopul susținerii copiilor din Internatul satului Cupcui, raionul Leova.

XI. COOPERARE INTERISTITUȚIONALĂ

În perioada de raport, AIPA a semnat mai multe acorduri de colaborare interinstituționale după cum urmează:

- Acordul de colaborare a *AIPA* cu revista „*Moldova în Progres*”. Ca rezultat au fost publicate 2 articole și anume: prioritățile de dezvoltare a AIPA (publicat în Nr. 28-2019, tipărit pentru AIPA în 300 de exemplare ulterior fiind distribuite în cadrul evenimentului Gala AIPA) și principalele aspecte ale Gala AIPA (publicat în Nr. 29-2019, tipărit pentru AIPA în 20 de exemplare și distribuite către secțiile/serviciile teritoriale ale AIPA);
- Acordul de colaborare între *AIPA*, *Solidarity Fund PL* și *Rețeaua Națională LEADER*. Prevederile acordului se axează pe dezvoltarea instrumentelor pentru modernizarea zonelor rurale din Republica Moldova și în special în contribuirea la dezvoltarea mediului economic și social ale comunităților rurale;
- Acordul dintre *AIPA* și *Serviciul Fiscal de Stat* care prevede schimbul de informații între cele două instituții. Conform prevederilor acordului Serviciul Fiscal de Stat acordă AIPA acces la informația din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, prin intermediul portalului autorizat și/sau a sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice după validarea codului fiscal al producătorului agricol și numărului contului bancar. AIPA oferă Serviciului Fiscal de Stat acces la informația din Sistemul Informațional al gestionat de AIPA, prin intermediul portalului autorizat și/sau a sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice după validarea codului fiscal al producătorului agricol. Accesul va permite vizualizarea integrală a informației conform prevederilor anexelor la acord.
- Conform Acordului de colaborare semnat între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale din România, recent s-a lansat Aplicația mobilă CPAC – Catalogul Produselor Alimentare Certificate, unde vor fi incluși producătorii ce dețin produse autentice atât din

Republica Moldova precum și România.

Scopul acestei aplicații mobile este de a identifica dar și a localiza în timp real produsele alimentare certificate în zona în care se află, precum și detalii complete referitoare la producător și la rețelele utilizate, în vederea promovării la nivelul național și la nivel european a producătorilor agricoli din cadrul celor două țări.

În luna august 2019, în CPAC a fost adăugat primul producător agricol din Republica Moldova care deține certificatul „Indicație Geografică Protejată”.

XII ASPECTE JURIDICE

În anul 2019 au fost încheiate 13 contracte de locațiune, un contract prin COP, 33 contracte de valoare mică. Toate cele menționate au generat elaborarea a 2 dări de seamă și întocmirea a 7 procese-verbale destinate procesului de achiziție.

În privința reprezentării drepturilor și intereselor legitime ale AIPA în instanța de judecată, precizăm că a fost asigurată reprezentarea AIPA în cadrul a 96 litigii în instanță. În cazul a 59 litigii, AIPA are calitate procesuală de reclamant.

În urma pronunțării deciziilor judecătorești definitive și irevocabile în favoarea Agenției, în baza Codului de Executare, au fost remise spre executare **16 titluri executorii**.

Subsidiar, AIPA a înaintat 6 cereri de admitere a creanțelor în cadrul proceselor de insolvabilitate. Toate cererile de admitere a creanțelor au fost admise de către instanța de insolvabilitate, fiind validate creanțele în mărime de cca **10,7 mil. lei**.

Menționăm că AIPA a fost recunoscută în calitate de parte civilă pe 5 cauze penale, respectiv, a înaintat acțiuni civile în cadrul procesului penal, suma totală a acțiunilor civile înaintate fiind de cca **7,2 mil. lei**.

În altă ordine de idei, Agenția are calitatea procesuală de pârât în 34 litigii de judecată, valoarea totală a acestora fiind de cca **14,2 mil. lei**. Menționăm că 13 litigii au fost examinate de către Curtea Supremă de Justiție, fiind pronunțate în acest sens 10 decizii în favoarea AIPA, prin care s-a prevenit încasarea sumei de cca **24,7 mil. lei** din contul statului.

În temeiul Acordurilor de rambursare benevolă a subvenției, încheiate între AIPA și a titlurilor executorii emise pe marginea hotărârilor definitive pronunțate în favoarea AIPA beneficiarii de subvenții au încheiat acorduri de rambursare benevolă în sumă totală de **8,3 mil. lei**, fiind restituite mijloace financiare în mărime de cca **6,0 mil. lei**.

XIII ACTIVITATEA AUDITULUI INTERN

În perioada de raport, Serviciul audit intern a AIPA a efectuat 8 misiuni de audit, dintre care 7 planificate și 1 misiuni de audit ad-hoc. Ca rezultat, au fost aprobate peste 92% din totalul recomandărilor oferite în proiectul raportului de audit. În baza rapoartele de audit au fost întocmite planuri de acțiuni privind implementarea recomandărilor aferente fiecărei misiuni de audit. Totodată, a fost efectuate o misiuni de consiliere iar raportul a fost aprobat de conducerea Agenției.

Pe perioada de raport, angajații Serviciului audit intern au participat la 6 instruirii în Republica Moldova și o vizită de lucru în cadrul AFIR România și anume:

- Planuri de afaceri în agricultură;
- Agricultura ecologică în Republica Moldova;
- Crearea climatului de integritate profesională;
- Modificarea în domeniul legislației contabile și fiscale pentru anul 2019;
- Declarația de avere și interese personale;
- Evidența contabilă pentru instituțiile bugetare și aspecte privind aplicarea legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Prevenirea și detectarea fraudelor. Raportarea suspiciunilor de fraudă.

Cu suportul Serviciului audit intern a fost desfășurată instruirea angajaților AIPA cu privire la implementarea și menținerea Standardelor Internaționale ISO 9001 și ISO 37001:2016.

Întru implementarea prevederilor Legii privind controlul financiar public intern nr.229/2010, a fost desfășurat procesul de autoevaluare a sistemului de Control Intern Managerial în cadrul AIPA fiind elaborat *raportul de autoevaluare a CIM pentru 2018, emisă și publicată* pe pagina web al Agenției, Declarația de răspundere managerială.

Conform prevederilor Legii bugetului de stat **pentru anul 2020**, FNDAMR va constitui 1000,0 mil. lei. Acest fond urmează a fi distribuit după cum urmează:

- contribuția statului în **Fondul Național al Viei și Vinului – 21,4 mil. lei**, în conformitate cu proiectul legea bugetului de stat pentru anul 2020, art. 2 lit. g;
- **angajamente față de producătorii agricoli** ce au efectuat investiții în anul 2019 dar nu au beneficiat de subvenții ca urmare a epuizării FNDAMR – **cca 570,0 mil. lei**, în conformitate cu Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, art. 33 alin. (5);
- **subvenții în avans pentru tineri și femei fermier pentru dezvoltarea proiectelor start-up – 50,0 mil. lei**, art. 23 alin. (3) a Legii nr. 276/2016 dar și a HG nr.507/2018 - Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din FNDAMR;

- **subvenții în avans pentru implementarea măsurilor de dezvoltare rurală -150,0 mil. lei** - HG nr. 476/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din FNDAMR;
- **subvenționarea post-investițională – cca 208,6 mil. lei**, conform HG nr.455/2017 - Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor FNDAMR.

Subsidiar, conform Programului de dezvoltare strategică al AIPA pentru anii 2019-2021, în anul 2020 urmează a fi demarate realizate următoarele obiective:

- implementarea procedurii de acordare a subvențiilor post-investiționale;
- implementarea schemei de plată „subvenții în avans”;
- demararea procesului de recepționare/examinare și evaluare a cererilor de solicitare pentru subvenții în avans destinate îmbunătățirii nivelului de trai în mediul rural;
- punerea în funcțiune a platformei „depunerea online pentru dosarele de subvenționare”;
- dezvoltarea platformei de servicii electronice;
- negocierea cu MADRM despre mecanismului de acordare a plăților directe per hectar sau cap de animal;
- identificarea mecanismului privind crearea în cadrul AIPA a fondului de garantare a creditelor agricole pentru producătorii agricoli mici și mijlocii;
- identificarea posibilității de majorare a statelor de personal în cadrul AIPA cu modificarea organigramei de funcționare a acesteia;
- asigurarea funcționalității Sistemului de Management al Calității ISO 9001:2015 și Sistemul de Management Anti-mită, ISO 37001:2016;
- implementarea în cadrul AIPA a Standardului Internațional ISO 27002/27001 „Securitatea informațională”. În acest sens este necesară licențierea sistemelor de operare și programele utilizate de AIPA;
- înaintarea în adresa partenerilor a proiectelor de asistență întru dezvoltarea instituțională a AIPA inclusiv dezvoltarea cooperării interinstituționale.